Sondaj EY: Impactul noilor reglementări fiscale în economia națională și așteptările companiilor românești

- **61% dintre cei care se așteaptă la o creștere a taxelor pe care le vor avea de plătit în viitorul apropiat consideră că acest lucru se va datora creșterii activității companiilor sau/și evoluției inflației**
- **Mai mult de o treime dintre respondenți (35%) consideră că alternativa la creșterea taxelor ar trebui să fie acțiunile de combatere a evaziunii fiscale**
- **Reintroducerea plafonării contribuțiilor de asigurări sociale (CAS și CASS) la nivelul din anul 2017 nu este considerată ca fiind un aspect care va influența radical activitatea companiilor, dacă se va aplica**

Cea mai mare parte a companiilor românești (73%) se așteaptă să plătească în 2023 mai multe taxe și impozite (cum ar fi impozitul pe profit, TVA, taxe locale, alte impozite directe sau indirecte) comparativ cu anii anteriori, și doar 27% dintre companii consideră au că nu va fi cazul – este concluzia celui mai recent studiu realizat de EY România cu privire la impactul recentelor reglementări fiscale de care sunt nevoite companiile românești să țină cont și să le aplice în activitatea lor de zi cu zi.

Studiul EY sondează cum au primit firmele românești noile reglementări fiscale, dacă sunt acestea pregătite și în ce măsură sunt capabile să le adopte eficient în structura și procedurile interne și ce așteptări au vizavi de schimbările viitoare.

Ordonanța de Urgență nr. 133 din vara anului trecut a legiferat noi modificări ale Codului fiscal, unele cu aplicabilitate chiar din 2022, altele începând cu 1 ianuarie anul curent. Sunt în așteptare norme de aplicare care trebuie să completeze legi care vor intra în vigoare începând cu anul viitor. Sistemul fiscal românesc traversează o perioadă efervescentă, cu schimbări de anvergură, care vor avea impact pe termen lung asupra activității jucătorilor din economia națională, indiferent de sectorul în care funcționează sau de dimensiunea companiei.

Statul român, prin autoritatea de reglementare – Ministerul Finanțelor – și cea de aplicare – ANAF – are ca obiective principale creșterea veniturilor bugetare, prin conformare voluntară la plata impozitelor, dar și prin creșterea calității controalelor, digitalizare și aducerea la suprafață a unor activități care se derulează în special în zonele mai puțin controlabile – gri/neagră – a economiei naționale.

Ce anume alimentează presupunerea companiilor și care sunt premisele de la care pornesc aprecierile majoritar pozitive privind apariția unor noi taxe în 2023, a fost o întrebare cu răspuns multiplu, la care cei mai mulți respondenți (27%) au bifat varianta unor plăți mai mari la impozite și taxe, pentru că activitatea companiei și numărul de angajați au crescut. Evoluția inflației a ocupat locul doi, cu 22% dintre răspunsuri, ca potențial motiv de creștere a taxelor în acest an și abia pe locul trei (cu 20% dintre răspunsuri) a fost percepția potrivit căreia, în acest an, taxele vor crește, fiind determinate tocmai de reforma fiscală în curs.

„Majoritatea (61%) celor care se așteaptă la o creștere a taxelor pe care le vor avea de plătit în viitorul apropiat consideră că acest lucru se va datora creșterii activității companiilor în care activează sau/și evoluției inflației, ceea ce este interesant la o analiză mai atentă, întrucât reflectă, pe de o parte, o performanță pozitivă – cel puțin nominală – a afacerilor și, pe de altă parte, faptul că impactul

inflaționist a devenit un indicator de care se ține seama în planurile de afaceri”, apreciază **Alex Milcev, liderul departamentului de Asistenţă fiscală şi juridică, EY România**.

Nevoia de aliniere cu posibile cerințe internaționale nou-introduse, cum ar fi seria de acte normative emise de UE pe zona fiscală care au fost ori urmează să fie integrate în legislația națională – a fost premisa bifată de 10% dintre respondenți, la egalitate cu evoluția contextului politic și perioada pre-electorală (tot 10%). Cea mai „completă” variantă, în care toate cele de mai sus vor determina creșteri de taxe și impozite în 2023, a fost bifată de aproape 12% dintre cei intervievați.

Convingerea reprezentanților companiilor că în acest an, dar și în 2024, creșterile de taxe și impozite sunt inevitabile, a venit de la mai mult de jumătate (53%) dintre respondenți, în timp ce peste o treime (33%) nu s-au pronunțat. Restul de 14% au considerat că aceste creșteri de taxe sunt evitabile în următorii doi ani.

Pe primul loc, ca alternativă la creșterea de taxe și impozite sau pentru a contracara inevitabilele creșteri din acest an, peste o treime dintre respondenți (35%) au considerat că ar trebui să fie acțiunile de combatere a evaziunii fiscale.

A doua măsură ca pondere în total răspunsuri se referă la creșterea gradului de conformare voluntară a contribuabililor, inclusiv prin îmbunătățirea aspectului educațional oferit contribuabililor de către autoritățile fiscale, cu 26% dintre răspunsuri. 23% dintre respondenți consideră îmbunătățirea metodelor și a gradului de colectare ca alternativă la potențialele creșteri de taxe și impozite.

Un procent de 16% dintre respondenți consideră că utilizarea unor platforme automatizate de raportare, care să ajute în privința declarării și a transparenței fiscale pentru contribuabili poate fi o alternativă la potențiale creșteri de

taxe din acest an.

Pentru că a fost deja avansată ideea reintroducerii plafonării contribuțiilor de asigurări sociale (CAS și CASS), eventual revenirea pe modelul anului 2017, la cinci salarii medii pe economie, participanții la studiu au fost invitați să se pronunțe asupra impactului acestei posibile reveniri la plafonul anterior. Cei mai mulți dintre aceștia (40%) au considerat că activitatea le va fi puțin influențată, peste un sfert dintre respondenți au considerat că impactul va fi mare, dacă se va lua această măsură (26%), niciun fel de impact – peste 16%, foarte puțin (impact mic) – 12%, foarte mult – 6%.

Respondenții au fost invitați să aleagă cele mai importante aspecte/măsuri de avut în vedere de către autorități pentru creșterea eficienței sistemului fiscal din România, având de optat pentru răspunsuri cu variante multiple. A rezultat următorul clasament al acestor considerente, în ordinea ponderii lor în totalul răspunsurilor:

- 28% – Digitalizarea ANAF și îmbunătățirea nivelului de pregătire a inspectorilor fiscali
- 23% – Existența unor programe menite să educe contribuabilii în privința obligațiilor fiscale datorate
- 23% – Sporirea transparenței autorităților fiscale și a criteriilor de selectare a contribuabililor pentru control
- 21% – Un timp mai mare pentru implementarea noilor prevederi legale (de ex.: SAF-T)

Alte aspecte care ar putea duce la eficientizarea sistemului fiscal, în opinia companiilor care au participat la studiu, au fost, în ordine: înăsprirea legislației, corelarea în timp real a informațiilor altor instituții pentru combaterea evaziunii fiscale, predictibilitatea și stabilitatea prevederilor fiscale, combaterea evaziunii fiscale, colaborarea și îndrumarea contribuabililor.